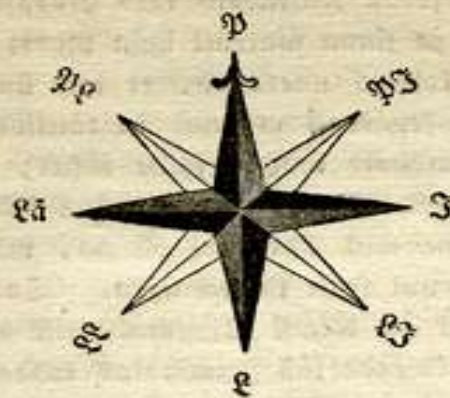

on, merredeft, sobeft, järmedeft, jödeft ja allikadeft üles on tõusnud, taewa pole, kos tedda siis tuleft siina ja täina aetakse. Kui aur weel alles maddalal on ja alles weel mõda metsi ja mäggesid einast üles kerutab, siis ütakse tedda udduks, agga kui ta jo kõrgelle on sanud wersta kolm, nelli ehk wiis, ehk kolm, nelli ja wiis korda kõrgemallegi, siis antakse talle se nimmi: pilw ehk pilwed. Nende sees on mõnnikord terwe merri wett, mis meie ülle lendab tule peal, ilma et meie sedda igga kord mõtteliski. Igga auru tipp on üks weike, otsatu weike rakkukenne, seest õnes ja tuult täis, tuult mis õhem on, kui se wäljastpidine tuul, kes tedda siis üles litsub, kui wessi korti, kui sa tedda põhja wajutassid. Kui se aur nüid õige kõrgelle on tõusnud, kos se tuul, kes üles pole ifka õhemaks ja õhemaks lähheb, tedda ennam ei tõsta; siis jäeb ta siina kikumaks ehk õljumaks, kui kord we peale, ni kauaks, kui se tuul seal üllewal einast, olgu mis parrast taht, kulumaks lõbb, neid rakkukeisi siis kofku rõhku ja rakkemaks teeb. Siis kufkumad nad sealt troppi ehk pissara wissi alla, ja se on siis se, mis ütakse wihm. On seal kufkumisse jures kōskil allamal pool üks järk õige kulumaks tuult, kofst nad lähbi kufkumad, siis jäetawad nad se te peal ärra, ja tulled siis sülle selge walgid ernid mahha. Se on rahhe, penike ehk jāmme, mõnnikord ruffika surused pähtlid, ja se põllu mees sedda kogguniſte ei tahha.

Kuida se wälk ja mürriſtaminne ehk pikkne sünnib, mis süidlast süddant kofkuma ja wärrisemma teeb, seft tahhan ma sülle üks teine kord rāfida. Sekord agga seiſtu nüid üks päiniſ weel nende karide ſelletuffeks se weikenne wiir siin ülespantud, mis karināitjaks (Windrose) kutsutakse:

Se raag seal, kos P. otsas seiſab, näitab põhja ehk põhja kari; P. S. näitab põhjaidat; S — iddat; L — lõunaidat; L — lõunat; LL — lõunalaant; Lā — laant; P. L — põhjalaant. Kui sa nüid teada tahhad, kos pool se ilma sees se põhhi, ehk idda, ehk laan ehk üks teine neiſt kariſt on, siis ſāeda sa sedda enda karināitjad nõnda üles ühhe laua ehk atna peale, et põhhi põhja ja lõuna lõune wastu seiſma tulled. Kubhu pole siis so karināitja P. ſihhib, seal pool on siis se põhhi; kofhu pole L — seal siis se lõuna, ja nõnda ifka eddasi need teised karid ka. Kos agga se õige lõuna seiſab ilma sees, sedda sa jo tead, Se polli ja seal kofhal taewa piri peal all, kos se päike kōskpāwal kõige kõrgemal üllewal paistis.

Nüid, armas luggeja, kui ma sedda kōiti sülle ollen ättelnud sanud ja ma nüid emma kõnne ſinnuga se kord lõppetama affan, siis tulled sa, se on ſinnu innimesse pilt ja nāggu, mülle weel õige ārkalt mo waimu ſilmi ette, ehk küll ma ſind ei tuñne, otſekui ka sa mind ei tuñne. Ma nāen ſind — seft ma tean küll, kellele ma sedda ſiin kirjutan — ſinnu waese pimmeda